

క్రి శో ర క్త్ర డ లు

క

చంద్రంతల్లి గారెలు వండుతోంది. 'మాయింట్లో ఇంచక్కా పప్పులు వండుకుంటున్నా' మంటూ, ఇంటింటికీ వెళ్లి తన జట్టవాళ్ళవందరినీ ఊరించి వచ్చాడు చంద్రం.

'నేను నీజత వుండొద్దురా?' అని అడిగింది సుబ్బులు.

'ఆ... సువ్వా నేనూ జతేం! మరి కావమ్మ మనజతకాదు; ... ఏం?' అన్నాడు చంద్రం

'మరి పార్వతి?' అంది సుబ్బులు.

'అదీ వుండొద్దు; ఏం?— మనం కాస్తేనా నొట్టముక్కా, గారిముక్కా వాళ్లకి పెట్టద్దు; మనకి పార్వతి పెట్టించేవిటే, వాళ్ళింట్లో పప్పులు వండుకున్నప్పుడు? మనం చూసి అడుగుతామేమో అని, ఇంట్లోకి పరుగెత్తి బియ్యపుట్లో దాచుకొచ్చింది కాదుటే పొద్దున్న?'

'ఊ... ఊను; దాచుకు వచ్చింది; కొంచెంముక్తేమోనే, నవులుతూ వచ్చింది.'

'నేనూశా.'

'అరుగో వాళ్ళిస్తున్నారు; మేమేమీ పెట్టం - పొమ్మందాం; మన జట్టండొద్దని చెబుదామేం?'

'ఊ! మనం చప్పున పరుగెత్తుకుపోదాం - రా-మాయింటికి.'

పార్వతి, కావమ్మకూడా వాళ్ళవెంటనే పరుగెత్తుకుంటూ వెడతారు. సుబ్బుల్ని "చప్పునరావే" అని కేకేస్తూ, లోపలికి రావడంతోనే తలుపు గడియవేశేస్తాడు

చంద్రం. పార్వతి, కావమ్మ, అవతలసిల బడి వుంటారు.

సుబ్బులు లోపలకిటికీ లోకెక్కి 'ఇంచక్కా మేం... గార్లు... తిం... టాం; మీకుకా... స్తేనా పెట్టం' అంటూవూరించింది.

'పోనీలే; ఈమాటు మా అమ్మ జంతి కిలు వండినప్పుడు నీకు పెడతానేమో చూడు మరి! ఇంచక్కా మాయింట్లో చెరుగ్గ రుందీ— పకోడీలున్నాయీ—మిటా... ..' అంటూవుంటే పార్వతి,

'ఉంటే వున్నాయిలే' అంది సుబ్బులు.

'మిటాయివుందీ— మానాన్న తీర్తంలో జీళ్లుకొంటామా—'

'పోనీలే— మాకుమాత్రం లేవా?'

'ఊ! పాపం! పొద్దున్ననువ్వు పప్పులు తింటూ చూకు పెట్టేవేదిటి?' అన్నాడు చంద్రం.

'ఇంచక్కా నాదగ్గర డబ్బుందీ— నేను బొటానీలు కొనుక్కుంటానూ—'

'మాకక్కర్లేదులే' అని ధీమాగా ననూ ధాసంచెప్పి,

'ఏమే సుబ్బులూ?' అన్నాడు చంద్రం- అలుతిరిగి.

'మనకి పెట్టకపోతే పోనీలే' అంది సుబ్బులు.

'నేను మొన్ననీకు శనగలు పెట్ట లేదట్రా? నన్ను మీ జతుండనీయవూ?' అంది కావమ్మ.

'ఏమే సుబ్బులూ?' అన్నాడు చంద్రం. 'ఉండనిదా మేదిటి?'

'నాకు మొన్న శనగలు పెట్టిందే, పాపం'

'ఏతే రమ్మనుదాన్ని, పార్వతిని రానీ యద్దబ్బాయ్. నేను మొన్న జలేబీతింటూంటే దానికి పెట్టలేదని కొట్టి పారిపోయింది. అది మనజట్టులేదు.

'నువ్వవతలకుఘో' అని పార్వతిని కసరి కొట్టి, తలుపు ఓరవాకిలిగాతీసి, కావమ్మని లోపలికి రానిచ్చి, ఫెళ్లున తలుపునొక్కి, గడియవేళెళి, కిటికీలోకెళ్లి కూర్చున్నాడు చంద్రం. సుబ్బులు కిటికీలో కూర్చుని, నువ్వు మాజట్టు లేవోయ్....నువ్వు మాజట్టు లేవోయ్' అని గేలిచేసింది పార్వతిని.

'ఘో....అవతలకుఘో' అని కేకలేశాడు చంద్రం.

తెల్లబోయి నుంచుంది పార్వతి.

'ఘో...ఘో' అంది సుబ్బులు.

పార్వతి మాట్లాడకుండా అల్లాగే చూస్తూ నుంచుంది ఆమె పెదిమలు పాగినాయ్ 'ఏడుస్తే ఏడువు—మా కేంభయమా?' అంది సుబ్బులు.

పార్వతి బ్యారుమని 'మా అమ్మతో చెబుతానుండం'డంటూ అరుగుదిగి వీధిలో కెళ్ళింది. పార్వతి ఏడుస్తూంటే చూసి తెల్లబోయాడు చంద్రం.

'ఎండుకల్లా ఏడుస్తావ్? నిన్ను మేమేం వన్నా కొట్టేమా?' అంది సుబ్బులు.

చంద్రం తలుపుతీసి పార్వతిని చూసి,

'పాపం, ఏడుస్తోంది—దాన్నికూడా మన జట్టులో వుండనిద్దామే సుబ్బులూ'అన్నాడు.

'పోనీ రానియ్—ఏమే కావమ్మా?'

'పాపం, ఎడుస్తోంది-మనజతవుండనిద్దాం'

చంద్రంవెళ్ళి 'రా—అమ్మా' అంటూ పార్వతిని లోపలికి తీసుకొచ్చాడు. నలుగురి మధ్యనూ ఇంకా కూచుందోలేదో. పార్వతి-

ఎక్కడేడు వక్కడి కెగిరిపోయింది, నూర్యో దయం కావడంతోటే పొగమంచల్లా.

చంద్రం లోపలికెళ్ళి 'నాకో అప్పచ్చి పెట్టవుటే?' అని అడిగేడు వాళ్ళమ్మని. 'ఛా, వెధవా, నీక స్తమానూ ఇదేవని' అని కసి రింది వాళ్ళమ్మ. చిందులు తొక్కుతూ 'ఒక్కటిపెట్టవుటే' అని ఏడ్చాడు చంద్రం.

'ఊఁ విసిగించేస్తావు; పట్టుకుపో అమ్మా-ఇనిగో' అని ఒకటి అవతలవడేసి 'అందమా, చందమా—ఒండినవిల్లా ఎప్పటికప్పుడు పోతూవుంటే' అని విసుక్కుంది.

చంద్రం గారిముక్కపట్టుకొని ఒక్క పరుగులో వచ్చేశాడు కిటికీదగ్గరికి.

'నాకుకాస్త పెట్టవురా?' అంది సుబ్బులు.

'ఉండవే, వేడిగావుందీ—'

'నేను విరుస్తా నిల్లాఇవ్వరా' అంది కావమ్మ.

'నాకుకొంచెంపెట్టవురా?' అంది పార్వతి.

'ఇదిగో వెడుతున్నా'నంటూ గారి విరిచి అందరికీ తతోకాస్తా పెట్టేడు చంద్రం.

'ఇందాకా పాపం, ఏడ్చిం'దంటూ ఇంకోముక్క విరిచి ఇచ్చేడు పార్వతికి.

'నాకింకో తేదిరా?' అంది సుబ్బులు.

'నాకింకో ముక్కేదిరా?' అంది కావమ్మ.

'అబ్బా! ఇంకమీకు పెట్టను—నాకో!' అన్నాడు చంద్రం.

'పోనీలే—మనం ఏళ్ళజట్టు వుండొద్దు; వెళ్ళిపోదాం రావే' అంది సుబ్బులు కావమ్మతో.

'రేపు మాయింట్లో తద్దినమవుతుందీ—నీకేమేనా గారిముక్కలూ, పకోడీలూ పెడతామేమో చూడుమరి' అంది కావమ్మ వెడుతూ.

'మాఇంట్లో ఈవేళ తద్దినంకాలేదా? మేం గార్లొండుకోలేదా? రేపుమళ్ళీ మా

యింట్లో తద్దినంరాదా? మా అమ్మ పకోడీలూ, కారప్పుసా వొండదా?—వమే పారతీ' అన్నాడు చంద్రం.

'ఊఁ' అంది పార్వతి, నవ్వుతూ.

సుబ్బులూ, కావమ్మా వెళ్ళిపోయారు.

'మనం గారిముక్కలు తిందాం, రావే' అని పార్వతిని లోపలికి తీసికెళ్ళేడు చంద్రం.

'అమ్మా! ఓ గారిముక్కివ్వవులే?'

'అప్పుడే వచ్చావు?'

'ఆ...వొచ్చాం.'

'ఒస్తారు...ఒస్తారు.'

'అబ్బా...చప్పునీయవే—మేం వెళ్ళి ఆడకోవాలి.'

'నురేం తొందరేదు; ఎక్కొచ్చిన గజ్జిం దిగొచ్చు కానేవు.'

'ఆ...ఆ'

'ఊఁ తింటే బబ్బు చేస్తుందిరా.'

'ఆ...బబ్బు చెయ్యదే—నాన్న మంది స్తాడుగా.'

'ఎలాగూ మానవు నువ్వు; ఇదిగో—' అంటూ చంద్రానికోటి, పార్వతికోటి ఇచ్చి 'ఇహ వెళ్ళండం'దామె. వాళ్ళక్కడే కూర్చుని తింటున్నారు.

'అమ్మా! మనింటిలో తద్దినం మళ్ళీ ఎప్పుడొస్తుందే?' అన్నాడు చంద్రం.

(విరగబడినవ్వి) 'మంచిమాటలే నేర్చుకున్నా వాఖరికి; గారెలొండినప్పుడల్లా తద్దినం మేట్రా, వెర్రివాడా?'

'ఏం...తప్పా?'

'తప్పుకాదూ? పండగనాలి నాయనా. అల్లా అనకెప్పుడూ.'

'ఊఁ హూఁ...నాకు కావమ్మ నేర్పింది. వాళ్ళింటో తద్దినమవుతుందిట; నాకు గార్లు

పెట్టదంట'

'తప్పు తప్పు—అల్లా అనకండి.'

*

*

చ

చంద్రం, వాడి బుల్లిచక్రమూ, పలక పుల్లలు వేసిన నబ్బుబిళ్లల పెట్టి, బొమ్మలున్న క్యాటలాగాలూ తెచ్చి అరుగుమీద పెట్టేడు.

'నా బొమ్మలుకూడా తేవద్దురా నేను?' అంది పార్వతి.

'నేనూ వస్తాను మీయింటికి—నడువు' అన్నాడు చంద్రం. దారిలో ఓకుక్క కనిపించింది. 'పుచ్చుకోవే - పుచ్చుకోవే' అని చేతిలోవున్న పుస్తకాలూ అవ్వీ పార్వతి చేతుల్లో పెట్టేసి. ఆకుక్కను ఫెడీ లోతున్న తన్న పగుగెత్తేడు చంద్రం.

'నువ్వుకూడా తన్నవే'అన్నాడు పార్వతిని.

'నాకు బయంబాబూ; కరవదూ అది?'

అంది పార్వతి.

ఆమాటలు వినిపించుకోకుండా,

“గిన్నెలు మాటుతాం
తెప్పేలాలు మాటుతాం
బిండెలు మాటుతాం
లాంతర్లు మాటుతాం
డబ్బెలు మాటుతాం
చెంబులు మాటుతాం
కంచాలు మాటుతాం
తాళాలు మాటుతాం”

అని కేక వేస్తూ పగుగెత్తేడు చంద్రం. పార్వతి,

“కేగి పళ్ళోయ్
దోసకాయలోయ్
వెలక్కాయలోయ్

అరటిపళ్ళోయ్
దుంపలు—దుంపలోయ్”

అంటూ పరుగెత్తింది.

ట

పార్వతి, తన చిన్నపొయ్యి, గిన్నెలూ, గరిటి, లక్కపిడతలూ తెచ్చింది. చంద్రం ఒహ కేటలాగుతీసి పార్వతికి బొమ్మలు చూపిస్తున్నాడు. వీళ్లనుచూసి కావమ్మ పరుగెత్తుకు వచ్చిందక్కడికి.

‘ఫో...ఫో....నువ్వు మాడతుండనన్నావుగా! మీ ఇంటిలో తద్దినమైతే మాకు గార్లు పెట్టనన్నావుగా! ఇందాకా మాగారి ముక్కెందుకు తిన్నావ్? మాది మాకు తెచ్చియ్యి ఇప్పుడు’ అన్నాడు చంద్రం.

‘ఊరికే అన్నానురా, ఇందాకా—మరేమోనీ, నేనుకందివప్పు తెచ్చేను; మీకు పెడతానేం?’

‘పెడతావా?’

‘ఆ....’

‘ఏతే కూచో ఇక్కడ; మనంబువ్వా లాట ఆడుకుందాం. నేనెళ్లి తుంగచావ పట్టుకొస్తానేం?’

‘ఊరి పట్టా.’

‘పాపం, సుబ్బుల్నికూడా తీసుకురా నువ్వెళ్లి.’

‘ఊరి తీసుకొస్తా; చింతపండ్నూ, బెల్లమూ, అటుకులుకూడా తీసుకురమ్మంటా.’

‘ఊరి తెమ్మను.’

* * *

త్ర

దళసరి తుంగచావ తెచ్చి, అరుగుమీద ఓములగా గదికట్టేడు చంద్రం. ‘నేను అమ్మనిటేం?’ అంది పార్వతి. ‘నేను అమ్మాయిని’ అంది సుబ్బులు. ‘నేను నా

న్నని’ అన్నాడు చంద్రం. కావమ్మ ‘నేనో’ అంది. ‘నువ్వు అబ్బాయివి’ అంది పార్వతి. ‘ఛా....నువ్వు మొగాడివోతావోయ్’ అని గేలిచేశాడు చంద్రం. ‘ఐతే నేనూ అమ్మాయినే’ అంది కావమ్మ.

పార్వతి గదిలోకెళ్లి, ‘వంటయింది; ఇహ మడిగట్టుకోవచ్చు.’ అంది.

‘ఆ కట్టుకుంటా-తడిగుడ్డతడిపియ్, మరి.’
‘నీళ్లిక్కడ లేవురా—మరి’

‘ఎక్కడేనా (రా) అంటారేనిటే? చూశావుటే సుబ్బులూ, (ఏరా) అంటారా?’

‘మరిచిపోయినానే—ఊరి రండి వంటయింది.’

‘తడిగుడ్డ ఇవ్వమనలేదూ?’

‘నీళ్లిక్కడ లేండే?’

‘ఉత్తుత్తి నీల్లోసి, ఇదిగో, ఈసూమాల తడిపియ్.’

‘ఊరి’

* * *

చంద్రం ఓరుమూలు కట్టుకుని వీటమీద కూర్చున్నాడు. ఉన్న అటుకులుతోనూ, చింతపండుతోనూ, పప్పు, కూరూ, పులునూ, మజ్జగా—అన్నీవడ్డించింది పార్వతి.

చంద్రం భోంచేసితర్వాత ‘మూరందరూ చప్పున రండ్రా, అన్నాలకీ’ అని కేకేశింది.

కావమ్మ చాపలగదిలో కెళ్లింది. సుబ్బులు అవతలేవుండి ‘నాకివతల పెట్టమనవే, అన్నం’ అని కేకేశింది.

‘ఏం’ అంది పార్వతి లోపల్నుంచి.

‘ఇవతలెందుకే’ అన్నాడు చంద్రం.

‘నేను చెప్పనుబాబూ; అందరూ నవ్వుతారు’ అంది సుబ్బులు.

‘ఊరిచూ... అన్నం ఆకులోవడ్డించి

తెస్తాను కూచోవే' అని కేకేశింది పార్వతి.

'మీ ఇల్లు బంగారంగానూ—యివ్వితే మీరాడే ఆటలూ?' అంటూ నవ్వుతూ యింటిలోంచి యివతలకు వచ్చింది, చంద్రం తల్లి; పెద్దనవ్వులు నవ్వుకుంటూ, ఎక్కడి వాళ్లక్కడికి పరుగెత్తుకు పోయేరు.

* * *

ప

అరుగుమీద చావతీసుకుని చంద్రం తల్లి లోపలికెళ్లిపోయింది. 'మాలమ్మ వెళ్లిపోయింది—యిహా వెడదాం, రండే' అన్నాడు చంద్రం.

'ఏమో.... మేం రాంబాబూ—మీ అమ్మ నవ్వుతుంది' అంది సుబ్బలు.

'యింకక్కడ ఆడుకోవద్దులే; నే నన్నం తినేదాకా కూచోండి మాయింటిదగ్గర; తర్వాత మీయింటికెళ్లి ఆడుకుందాం.'

'ఐతే నడువు వెడదాం'

'అన్నం తిన్నతర్వాత మాయింటి కెళ్లి ఆడుకుందామంటే నే నొస్తా' అంది పార్వతి.

'మేం, మీయింటిదగ్గర ఆడం బాబూ; ఏమీ అల్లరిచేయకపోయినా గదిలోకి తీసి కెళ్లి బుగ్గలు గిల్లివంపిస్తుంది మీ అమ్మ.'

'ఏం?'

'వాళ్లమ్మకీ మాలమ్మకీ పోట్లాటకాదా?'

'ఔను, వాళ్లెప్పుడూ తిట్టుకుంటూ వుంటారు. ఒహరింటి కొహరు వెళ్లరుకూడానూ; మనమెప్పుడూ దెబ్బలాడుకోం—కాదురా?' అంది సుబ్బలు.

'మనమించక్కా జతగా వుంటాం.'

'జతగావుంటారుట ఫాపం మొన్ననేగా

మీరిద్దరూ పోట్లాడుకున్నారు?'

'పోనీలే; పోట్లాడుకుంటే పోట్లాడుకున్నాంలే—రావేనుబ్బలూ, మనం వెడదాం.'

* * *

చంద్రం, సుబ్బలు, వెళ్లిపోయారు. ఊణంలో అన్నం తినేశాడు చంద్రం. 'చప్పున రారా—మాయింటికెళ్లి నేనింకా అన్నం తినాలి' అంది సుబ్బలు.

'ఊ! వెడదాం' అని, 'నాకోమితాయి వుండ యివ్వవులే' అని అడిగేడు వాళ్లమ్మని.

'లేవు—అయిపోయినాయిరా.'

'ఆ...దొంగా; అయిపోయినా యంటావా? పెట్టిలోవుంటేనూ!'

'లేవురా.'

'ఉన్నాయి' నేను పొద్దున్న చూడలేదా?'

'ఏం వేపించుకు తింటున్నావురా' అంటూ ఓవుండ సుబ్బలుకీ, ఒకటి చంద్రానికీ యిచ్చి 'ఇక వెళ్లి ఆడుకోండి' అంది వాళ్లమ్మ.

చంద్రం వుండ పుచ్చుకుని 'ఎన్నివుండలు పెట్టెలో పెట్టుకుని, లేవు పొమ్మంటావా? నేనబద్ధం చెప్పేనని నాన్నతో చెప్పి మొన్న నన్ను కొట్టించేవుకాదూ, ఫాపం! నువ్వు అబద్ధాలాడొచ్చేం? ఉండు; నాన్నను రానీయే—నీసంగతి—' అంటూ వెళ్లేడు చంద్రం.

'ఆరి నాతండ్రీ! ఎన్నిమాటలు నేర్చుకున్నావురా నువ్వు' అంటూ చంద్రాన్ని పట్టుకుని ముద్దెట్టుకుందామె.

'ఉండవే; నన్నువిడిచి పెట్టు; వెళ్లి ఆడుకోవాలి' అంటూ విదిలించుకు పారిపోయేడు చంద్రం.